

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

16 iunie 2022 *

„Trimitere preliminară – Atribuirea contractelor de achiziții publice – Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 – Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 – Inaplicabilitate în cazul contractelor de achiziții publice încheiate de state membre și finanțate din resurse provenite din fonduri structurale și de investiții europene – Directiva 2014/24/UE – Trimitere directă și necondiționată în legislația națională la dispoziții ale dreptului Uniunii – Aplicabilitate în cazul unui contract a cărui valoare estimată este inferioară pragului stabilit de directivă – Articolul 32 alineatul (2) litera (a) – Posibilitatea unei autorități contractante de a adresa o invitație de participare la o procedură de negociere fără publicare prealabilă unui singur operator economic, după ce a constatat nereușita unei proceduri deschise anterioare – Obligație de a menține condițiile inițiale ale contractului fără a introduce modificări substanțiale”

În cauza C-376/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă, Bulgaria), prin decizia din 28 mai 2021, primită de Curte la 17 iunie 2021, în procedura

Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustrostvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014-2020

împotriva

Obshtina Razlog,

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul N. Jääskinen, președinte de cameră, și domniile M. Safjan și M. Gavalec (raportor), judecători,

avocat general: doamna L. Medina,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

* Limba de procedură: bulgara.

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Comisia Europeană, de D. Drambozova, P. Ondrůšek, P. Rossi și G. Wils, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale, pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 102 și 104 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO 2012, L 298, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE, Euratom) 2015/1929 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 octombrie 2015 (JO 2015, L 286, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 966/2012”), precum și a articolelor 160 și 164 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului nr. 966/2012 (JO 2018, L 193, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul financiar”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014-2020 (ministrul adjunct al dezvoltării regionale și lucrărilor publice, în calitate de șef al autorității de management a Programului operațional „Regiuni în creștere” 2014-2020, denumit în continuare „ministrul”), pe de o parte, și Obshtina Razlog (comuna Razlog, Bulgaria), pe de altă parte, în legătură cu decizia ministrului de impunere a unei corecții financiare acestei comune ca urmare a unor încălcări a unor norme referitoare, în primul rând, la atribuirea unor contracte de achiziții publice și, în al doilea rând, la utilizarea de fonduri europene alocate comunei menționate.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 966/2012

- 3 Intitulat „Principii aplicabile contractelor de achiziții publice”, articolul 102 din Regulamentul nr. 966/2012 prevedea:

„(1) Toate contractele de achiziții publice finanțate integral sau parțial de la buget[ul Uniunii Europene] respectă principiile transparenței, proporționalității, egalității de tratament și nediscriminării.

(2) Toate contractele se scot la concurs pe o bază cât mai largă, cu excepția cazului în care se recurge la procedura menționată la articolul 104 alineatul (1) litera (d).

[...]"

- 4 Intitulat „Proceduri de achiziții”, articolul 104 din acest regulament prevede la alineatul (1):

„Procedurile de achiziții pentru atribuirea unor contracte de concesiune sau a unor contracte de achiziții publice, inclusiv a unor contracte-cadru, iau una dintre următoarele forme:

[...]

(d) procedură de negociere, inclusiv fără publicare prealabilă;

[...]"

- 5 Intitulat „Autoritatea contractantă”, articolul 117 din regulamentul menționat prevede la alineatul (1):

„Instituțiile, în înțelesul articolului 2, agențiile și organismele executive, în înțelesul articolelor 208 și 209, sunt considerate autorități contractante în cazul contractelor atribuite pe cont propriu, cu excepția cazului în care efectuează o achiziție de la un organism central de achiziție. [...]

În conformitate cu articolul 65, instituțiile respective delegă competențele necesare exercitării funcției de autoritate contractantă.”

Regulamentul financiar

- 6 Intitulat „Definiții”, articolul 2 din Regulamentul financiar prevede:

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

[...]

51. «contract de achiziții publice» înseamnă un contract cu titlu oneros încheiat în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una sau mai multe autorități contractante în sensul articolelor 174 și 178, pentru a obține, în schimbul unui preț plătit integral sau parțial de la buget, furnizarea de bunuri mobile sau imobile, executarea de lucrări sau prestarea de servicii, cuprinzând:

[...]

(b) contracte de achiziții de produse;

[...]"

- 7 Intitulat „Gestiunea partajată cu statele membre”, articolul 63 din acest regulament prevede la alineatul (1):

„În cazul în care Comisia [Europeană] execută bugetul prin gestiune partajată, sarcinile legate de execuția bugetară se delegă statelor membre. Comisia și statele membre respectă principiile bune

gestiuni financiare, transparenței și nediscriminării și asigură vizibilitatea acțiunilor Uniunii atunci când gestionează fonduri ale Uniunii. În acest scop, Comisia și statele membre își îndeplinesc obligațiile care le revin în materie de control și de audit și își asumă responsabilitățile care rezultă din acestea, astfel cum sunt prevăzute de prezentul regulament. În normele sectoriale se stabilesc dispoziții complementare.”

- 8 Intitulat „Principii aplicabile contractelor și domeniul de aplicare”, articolul 160 din regulamentul menționat prevede:

„(1) Toate contractele finanțate integral sau parțial de la buget respectă principiile transparenței, proporționalității, egalității de tratament și nediscriminării.

(2) Toate contractele se atribuie prin proceduri care să asigure o concurență cât mai largă, cu excepția cazului în care se recurge la procedura menționată la articolul 164 alineatul (1) litera (d).

[...]”

- 9 Intitulat „Procedurile de achiziții”, articolul 164 din același regulament prevede:

„(1) Procedurile de achiziții pentru atribuirea unor contracte de concesiune sau a unor contracte de achiziții publice, inclusiv a unor contracte-cadru, iau una dintre următoarele forme:

[...]

(d) procedură de negociere, inclusiv fără publicare prealabilă;

[...]

(4) În toate procedurile care implică negociere, autoritatea contractantă negociază cu ofertanții ofertele inițiale și eventualele oferte ulterioare depuse de aceștia sau părți ale acestora, cu excepția ofertelor lor finale, pentru a le îmbunătăți conținutul. Cerințele minime și criteriile specificate în documentele achiziției nu fac obiectul negocierii.

[...]”

- 10 Intitulat „Autoritatea contractantă”, articolul 174 din Regulamentul financiar prevede la alineatul (1) primul paragraf:

„Instituțiile Uniunii, agențiile executive și organele Uniunii menționate la articolele 70 și 71 sunt considerate autorități contractante în ceea ce privește contractele atribuite în nume propriu, cu excepția cazului în care efectuează o achiziție de la un organism central de achiziție. Departamentele instituțiilor Uniunii nu sunt considerate autorități contractante dacă încheie între ele acorduri la nivel de servicii.”

Directiva 2014/24

- 11 Considerentele (2) și (50) ale Directivei 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO 2014, L 94, p. 65), astfel cum a fost modificată prin Regulamentul delegat (UE) 2015/2170 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 (JO 2015, L 307, p. 5) (denumită în continuare „Directiva 2014/24”), enunță:

„(2) Achizițiile publice [...] reprez[intă] unul dintre instrumentele de piață care trebuie utilizate pentru realizarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii, asigurând în același timp o utilizare cât mai eficientă a fondurilor publice. În acest scop, normele în materie de achiziții publice adoptate prin Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului [din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (JO 2004, L 134, p. 1, Ediție specială, 06/vol. 8, p. 3)] și Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului [din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii (JO 2004, L 134, p. 114, Ediție specială, 06/vol. 8, p. 116)] ar trebui revizuite și modernizate pentru a crește eficiența cheltuielilor publice [...]

[...]

- (50) Având în vedere efectele negative asupra concurenței, procedurile de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare ar trebui utilizate doar în circumstanțe excepționale. Excepțiile ar trebui să se limiteze la cazurile în care publicarea fie este imposibilă, din motive de extremă urgență determinate de evenimente care nu pot fi prevăzute de autoritatea contractantă și care nu pot fi imputate acesteia, fie în cazul în care este clar de la început că publicarea nu ar duce la creșterea concurenței sau la rezultate mai bune în materie de achiziții, mai ales dacă există în mod obiectiv numai un singur operator economic care poate executa contractul. Acesta este cazul lucrărilor de artă, unde identitatea artistului determină în mod intrinsec caracterul unic și valoarea obiectului de artă. Exclusivitatea poate apărea, de asemenea, din alte motive, dar utilizarea procedurii de negociere fără publicare poate fi justificată numai de o situație de exclusivitate obiectivă, în care exclusivitatea nu a fost creată de către autoritatea contractantă însăși în vederea viitoarei proceduri de achiziție.

Autoritățile contractante care se bazează pe această excepție ar trebui să furnizeze motivele pentru care nu există alternative sau înlocuitori rezonabili, cum ar fi utilizarea de canale alternative de distribuție, inclusiv în afara statului membru al autorității contractante sau luarea în considerare a lucrărilor, produselor și serviciilor comparabile din punct de vedere funcțional.

În cazul în care situația de exclusivitate se datorează unor motive tehnice, acestea ar trebui definite în mod riguros și justificate de la caz la caz. Acestea pot include, de exemplu, cvasi-imposibilitatea tehnică ca un alt agent economic să atingă performanțele necesare sau necesitatea de a utiliza know-how, instrumente sau mijloace specifice de care dispune doar un singur operator economic. Motivele tehnice pot să fie generate, de asemenea, de cerințe specifice privind interoperabilitatea, care trebuie îndeplinite pentru a asigura funcționarea lucrărilor, produselor sau serviciilor care urmează a fi achiziționate.

În cele din urmă, o procedură de achiziții nu este utilă în cazul în care produsele sunt achiziționate direct de pe o piață de mărfuri, inclusiv de pe platforme de tranzacționare pentru mărfuri, cum ar fi produsele agricole, materiile prime și bursele de energie, în cazul în care structura multilaterală de tranzacționare reglementată și supravegheată garantează în mod natural prețurile pieței.”

12 Intitulat „Cuantumurile pragului”, articolul 4 din această directivă prevede:

„Prezenta directivă se aplică achizițiilor publice a căror valoare estimată fără taxa pe valoarea adăugată (TVA) este egală sau mai mare decât următoarele praguri:

[...]

(c) 209 000 [de euro], pentru contractele de achiziții publice de produse și de servicii atribuite de autoritățile contractante regionale și locale și concursurile de proiecte organizate de aceste autorități; [...]

[...]”

13 Potrivit articolului 5 din directiva menționată, intitulat „Metode de calculare a valorii estimate a achizițiilor”:

„(1) Calcularea valorii estimate a unei achiziții se bazează pe valoarea totală de plată, fără TVA, estimată de autoritatea contractantă, inclusiv eventualele opțiuni și reînnoiri ale contractelor, astfel cum s-a stabilit în mod explicit în documentele achiziției.

[...]

(3) Alegerea metodei de calculare a valorii estimate a unei achiziții nu poate fi efectuată cu intenția de a exclude achiziția respectivă de la aplicarea prezentei directive. O achiziție nu se subdivizează dacă acest lucru are ca efect excluderea ei de sub incidența prezentei directive, cu excepția cazurilor justificate de motive obiective.

(4) Valoarea estimată respectivă este valabilă în momentul trimiterii invitației la procedura concurențială de ofertare sau, în cazurile în care nu este prevăzută o invitație la procedura concurențială de ofertare, în momentul în care autoritatea contractantă inițiază procedura de achiziție, de exemplu, după caz, prin contactarea operatorilor economici în legătură cu achiziția.

[...]”

14 Intitulat „Principii aplicabile achizițiilor”, articolul 18 din aceeași directivă prevede la alineatul (1):

„Autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.

Conceptul achiziției nu se poate face cu intenția de excludere a acestuia din domeniul de aplicare al prezentei directive sau restrângerea artificială a concurenței. Se consideră că se restrânge artificial concurența în cazul în care conceptul achiziției este făcut cu intenția favorizării sau dezavantajării nejustificate a anumitor operatori economici.”

15 Intitulat „Alegerea procedurilor”, articolul 26 din Directiva 2014/24 prevede la alineatele (4) și (6):

„(4) Statele membre prevăd posibilitatea ca autoritățile contractante să aplice o procedură competitivă cu negociere sau un dialog competitiv în situațiile următoare:

[...]

(b) în cazul lucrărilor, produselor sau serviciilor pentru care, în urma unei proceduri deschise sau a unei proceduri restrânse, sunt depuse numai oferte neconforme sau inacceptabile. În astfel de situații, autoritățile contractante pot opta să nu publice un anunț de participare în cazul în care includ în procedură toți ofertanții care îndeplinesc criteriile prevăzute la articolele 57-64, și numai acești ofertanți, și care, cu ocazia procedurii deschise sau restrânse anterioare, au depus oferte în conformitate cu cerințele oficiale ale procedurii de achiziții publice.

În special, ofertele care nu respectă documentele achiziției, care au fost primite cu întârziere, care prezintă semne de înțelegeri anticoncurențiale sau corupție sau care au fost considerate de autoritatea contractantă ca fiind anormal de scăzute, se consideră neconforme. În special ofertele prezentate de către ofertanții care nu au calificările necesare și ofertele al căror preț depășește bugetul autorității contractante, astfel cum a fost stabilit și documentat înainte de lansarea procedurii de achiziții publice, se consideră inacceptabile.

[...]

(6) În cazurile și situațiile specifice prevăzute în mod expres la articolul 32, statele membre pot prevedea că autoritățile contractante pot recurge la o procedură de negociere fără publicarea prealabilă a unei invitații la procedura concurențială de ofertare. Statele membre nu autorizează aplicarea procedurii respective în orice alte cazuri decât cele menționate la articolul 32.”

16 Intitulat „Utilizarea procedurii de negociere fără publicare prealabilă”, articolul 32 din această directivă prevede la alineatul (2):

„Procedura de negociere fără publicare prealabilă poate fi utilizată pentru contractele de achiziții publice de lucrări, de produse și de servicii în oricare dintre următoarele cazuri:

(a) dacă nu a fost depusă nicio ofertă sau nicio ofertă adecvată sau nicio cerere de participare sau nicio cerere adecvată de participare ca răspuns la o procedură deschisă sau restrânsă, atât timp cât condițiile inițiale ale contractului nu sunt modificate în mod substanțial și se transmite un raport Comisiei, la cererea acesteia.

O ofertă este considerată drept neadecvată dacă este lipsită de relevanță pentru contract, neputând în mod evident răspunde, fără modificări substanțiale, necesităților și cerințelor autorității contractante indicate în documentele achiziției. O cerere de participare nu este considerată adecvată în cazul în care operatorul economic în cauză urmează să fie sau poate fi exclus în temeiul articolului 57 sau nu îndeplinește criteriile de selecție stabilite de autoritatea contractantă în temeiul articolului 58;

[...]”

Dreptul bulgar

Legea privind achizițiile publice

- 17 *Zakon za obshtestvenite porachki* (Legea privind achizițiile publice, DV nr. 13 din 16 februarie 2016), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „Legea privind achizițiile publice”), prevede la articolul 2:

„(1) Contractele de achiziții publice sunt atribuite în conformitate cu principiile Tratatului [FUE] și în special cu principiile liberei circulații a mărfurilor, libertății de stabilire, liberei prestări a serviciilor și recunoașterii reciproce, precum și cu principiile care decurg din acestea:

1. egalitatea și interzicerea oricărei discriminări;
2. libera concurență;
3. proporționalitatea;
4. publicitatea și transparența.

(2) La atribuirea contractelor de achiziții publice, autoritățile contractante nu au dreptul să restrângă concurența prin includerea unor condiții sau cerințe care aduc un avantaj nejustificat sau restrâng în mod nejustificat participarea operatorilor economici la contractele de achiziții publice și care nu sunt proporționale cu obiectul, valoarea, complexitatea, cantitatea sau întinderea contractului de achiziții publice.”

- 18 Articolul 18 din această lege prevede la alineatele (1), (2) și (7):

„(1) Procedurile în sensul prezentei legi sunt:

[...]

8. negocierea fără publicare prealabilă;
9. negocierea fără invitație prealabilă de participare;
10. negocierea fără publicarea unui anunț de participare;

[...]

13. negocierea directă.

(2) Procedura deschisă și procedura concurențială de ofertare publică sunt proceduri în cadrul cărora orice persoană interesată poate depune o ofertă.

[...]

(7) În cadrul procedurilor de negociere în sensul alineatului (1) punctele 8-10 și punctul 13, autoritatea contractantă negociază clauzele contractuale cu una sau mai multe persoane bine definite.”

19 Potrivit articolului 79 alineatul (1) din legea menționată:

„Autoritățile contractante publice nu pot utiliza o procedură de negociere fără publicare prealabilă decât în următoarele cazuri:

1. atunci când, în cadrul unei proceduri deschise sau restrânse, nu a fost depusă nicio ofertă sau nicio cerere de participare sau atunci când ofertele sau cererile de participare nu erau adecvate, iar condițiile inițiale ale contractului nu sunt modificate în mod substanțial;

[...]”

20 Articolul 110 din aceeași lege prevede la alineatul (1):

„Autoritatea contractantă încheie procedura printr-o decizie motivată în cazul în care:

1. nu a fost depusă nicio ofertă, cerere de participare sau proiect concurențial sau în cazul în care niciun participant nu s-a prezentat la negociere;

2. niciuna dintre ofertele sau cererile de participare nu îndeplinea condițiile de depunere, inclusiv în ceea ce privește formele și modalitățile și termenele, sau nu erau adecvate;

[...]”

21 Articolul 182 din Legea privind achizițiile publice prevede:

„(1) Autoritatea contractantă poate negocia direct cu anumite persoane dacă există unul dintre motivele prevăzute la articolul 79 alineatul (1) punctele 3 și 5-9 sau în cazul în care:

[...]

2. procedura de atribuire prin intermediul procedurii concurențiale de ofertare a fost închisă pentru motivul că nu a fost depusă nicio ofertă sau ofertele depuse erau neadecvate, iar condițiile inițiale nu au fost modificate în mod substanțial;

[...]”

Legea privind fondurile structurale și de investiții europene

22 Articolul 49 alineatul (2) din zakon za upravljenie na sredstvata ot Evropeyskite strukturni i investitsionni fondove (Legea privind gestionarea resurselor din fondurile structurale și de investiții europene, DV nr. 101 din 22 decembrie 2015), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „Legea privind fondurile structurale și de investiții europene”), prevede:

„Pentru desemnarea unui contractant pentru activitățile legate de lucrări, servicii și/sau furnizarea de bunuri care fac obiectul unui contract de achiziții publice în sensul Legii privind achizițiile publice, normele prevăzute în:

1. Legea privind achizițiile publice – atunci când beneficiarul este o autoritate contractantă în sensul legii menționate;

[...] se aplică. [...]"

Regulamentul de punere în aplicare a Legii privind achizițiile publice

- 23 Articolul 64 din pravilnik za prilagane na zakona za obshtestvenite porachki (Regulamentul de punere în aplicare a Legii privind achizițiile publice, DV nr. 28 din 8 aprilie 2016), în versiunea aplicabilă litigiului principal, prevede la alineatul (1):

„În decizia de închidere a procedurii prevăzute la articolul 18 alineatul (1) punctele 8-10 și 13 din Legea privind achizițiile publice, autoritățile contractante indică de asemenea persoanele care vor fi invitate să participe la negociere, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 79 alineatul (1) punctele 7 și 8, la articolul 138 alineatul (1) punctul 2, la articolul 164 alineatul (1) punctele 9 și 10 din [această] lege [...], precum și în cazurile prevăzute la articolul 182 alineatul (1) punctul 3 din legea [menționată] [...]"

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 24 Comuna Razlog a beneficiat de fonduri europene alocate în vederea îmbunătățirii infrastructurii școlare și a învățământului în Liceul profesional pentru mecanizarea agriculturii situat pe teritoriul său. Din această perspectivă, ea a organizat, în calitate de autoritate contractantă, o procedură de atribuire a contractelor – procedură concurențială de ofertare publică, având ca obiect furnizarea de tehnologii, echipamente și instalații pentru necesitățile acestui liceu.
- 25 Acest contract era împărțit în patru loturi. Singura ofertă care a fost depusă privea numai lotul nr. 2, intitulat „Echipament pentru modelarea metalelor”. Autoritatea contractantă nu a considerat oferta respectivă conformă cu condițiile contractului, pentru motivul că valoarea sa era mai mare decât dublul valorii estimate a contractului. Autoritatea contractantă a constatat, așadar, nereușita acestei proceduri și a închis-o, printr-o decizie din 1 noiembrie 2017, adoptată în temeiul articolului 110 alineatul (1) punctele 1 și 2 din Legea privind achizițiile publice.
- 26 Printr-o decizie din 1 decembrie 2017, autoritatea contractantă a utilizat, în temeiul articolului 79 alineatul (1) punctul 1 din această lege, o procedură de negociere fără publicare prealabilă, având ca obiect „Furnizarea de echipament pentru modelarea metalelor pentru necesitățile Liceului profesional pentru mecanizarea agriculturii din orașul Razlog”. Valoarea estimată a acestui contract, care relua fără modificări condițiile contractului anunțate inițial pentru acest lot, era de 33 917,82 leva bulgărești (BGN) fără TVA (aproximativ 17 370 de euro). Alegerea acestui mod de atribuire ar fi fost motivată de lipsa unei oferte adecvate pentru lotul menționat în cadrul procedurii deschise anterioare.
- 27 În cadrul acestei proceduri de negociere fără publicare prealabilă, autoritatea contractantă a invitat un singur operator economic să participe, în speță Dikar Konsult OOD, și i-a atribuit un contract de achiziții publice, încheiat la 29 decembrie 2017, în valoare de 33 907 BGN fără TVA (aproximativ 17 365 de euro).
- 28 Respectiva procedură de negociere fără publicare prealabilă a făcut obiectul unei plângeri la ministru. Această plângere reproșa autorității contractante că, fără nicio justificare, a avantajat operatorul economic ales și a eliminat astfel libera concurență, cu încălcarea principiilor prevăzute în special la articolul 160 din Regulamentul financiar.

- 29 Printr-o scrisoare din 20 martie 2020, ministrul a informat autoritatea contractantă, în calitate de beneficiară a fondurilor europene, cu privire la plângerea primită și la inițierea unei proceduri de stabilire a unei corecții financiare.
- 30 Autoritatea contractantă a susținut că avea posibilitatea de a alege, în conformitate cu articolul 18 alineatul (7) din Legea privind achizițiile publice, să negocieze cu una sau cu mai multe persoane determinate. În plus, procedura de negociere fără publicare prealabilă ar fi indisociabilă de procedura concurențială de ofertare publică care a precedat-o, la care toate persoanele interesate au avut posibilitatea de a participa. Or, prezentarea unei singure oferte, al cărei quantum depășea dublul valorii estimate a contractului, ar demonstra lipsa interesului de a participa la această procedură, din cauza valorii scăzute a contractului. Închiderea infructuoasă a procedurii concurențiale de ofertare publică ar fi justificat astfel decizia autorității contractante de a adresa o invitație unui singur operator economic în cadrul procedurii subsecvente de negociere fără publicare prealabilă.
- 31 Printr-o decizie din 15 aprilie 2020 (denumită în continuare „decizia din 15 aprilie 2020”), ministrul a aplicat autorității contractante o corecție financiară de 10 % din cheltuielile eligibile pentru finanțare din fondurile europene în legătură cu contractul încheiat cu Dikar Konsult. În această decizie, ministrul contesta modalitățile de punere în aplicare a procedurii de negociere fără publicare prealabilă. Ar reieși în special din articolul 160 din Regulamentul financiar că principiul liberei concurențe trebuie respectat în mod imperativ în cadrul unei proceduri de atribuire a unor contracte de achiziții publice. Prin urmare, articolul 79 alineatul (1) punctul 1 din Legea privind achizițiile publice nu poate justifica atribuirea unui contract în lipsa oricărei concurențe, dat fiind că, prin faptul că se referă la „persoane” la plural, articolul 64 alineatele (1) și (3) din Regulamentul de aplicare a acestei legi ar impune în mod expres adresarea unei invitații de participare la negocieri mai multor persoane. Astfel, invitând numai pe Dikar Konsult, fără a motiva această decizie, autoritatea contractantă ar fi acordat un avantaj nejustificat acestuia și ar fi limitat participarea unui cerc nedefinit de operatori economici interesați de contract.
- 32 În urma acțiunii formulate de autoritatea contractantă, Administrativen sad Blagoevgrad (Tribunalul Administrativ din Blagoevgrad, Bulgaria) a anulat decizia din 15 aprilie 2020. Potrivit acestei instanțe, condițiile de desfășurare a procedurii de negociere fără publicare prealabilă fac imposibilă din punct de vedere material aplicarea principiului garantării concurenței pe o bază cât mai extinsă posibil, fie din cauza obiectului specific al contractului, fie în lipsa depunerii unor oferte adecvate. În plus, articolul 18 alineatul (7) din Legea privind achizițiile publice ar oferi în mod expres autorității contractante posibilitatea de a negocia clauzele contractului cu una sau cu mai multe persoane determinate.
- 33 Sesizată cu recurs de ministru, Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă, Bulgaria) ridică problema dacă o autoritate contractantă încalcă principiile egalității de tratament, nediscriminării și liberei concurențe atunci când adresează o invitație de a încheia un contract de achiziții publice unui singur operator economic, în cadrul unei proceduri de negociere fără publicare prealabilă care, pe de o parte, este lansată în urma închiderii unei proceduri deschise infructuoase și, pe de altă parte, reia condițiile inițiale ale contractului, fără a le modifica, chiar dacă obiectul contractului nu prezintă o particularitate care să justifice încredințarea executării sale operatorului invitat.
- 34 În această privință, instanța respectivă menționează divergențe între instanțele bulgare, inclusiv în cadrul structurii sale, referitoare la interpretarea articolului 79 alineatul (1) punctul 1 din Legea privind achizițiile publice coroborat cu articolul 160 alineatul (2) și cu articolul 164 alineatul (1)

litera (d) din Regulamentul financiar. Ea arată mai întâi că, deși articolul 160 alineatul (2) din Regulamentul financiar permite, cu titlu excepțional, să se deroge de la principiul atribuirii contractelor de achiziții publice în condițiile unei concurențe cât mai largi, această dispoziție nu are ca efect excluderea principiilor egalității de tratament și nediscriminării. Articolul 164 alineatul (4) prima teză din Regulamentul financiar s-ar referi, în plus, la „oferanți” la plural.

- 35 În continuare, deși Regulamentul financiar nu se aplică în mod normal autorităților contractante naționale, instanța de trimitere consideră că ar trebui ca acesta să se aplice în speță, întrucât valoarea contractului de achiziții publice în cauză este inferioară pragului stabilit de Directiva 2014/24. Aplicarea articolului 160 alineatele (1) și (2) din Regulamentul financiar ar putea fi justificată prin utilizarea unor resurse care provin din bugetul Uniunii.
- 36 În sfârșit, instanța de trimitere arată că faptele relevante în prezenta cauză s-au produs în perioada în care era încă în vigoare Regulamentul nr. 966/2012, în timp ce decizia din 15 aprilie 2020 ar fi fost adoptată după abrogarea acestui regulament și intrarea în vigoare a Regulamentului financiar. În orice caz, conținutul articolului 160 din Regulamentul financiar și cel al articolului 102 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 966/2012, care este aplicabil litigiului principal, ar fi identice.
- 37 În acest context, Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei să adreseze Curtii următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 160 alineatele (1) și (2) din Regulamentul 2018/1046 și articolul 102 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 966/2012 trebuie interpretate în sensul că se aplică și autorităților contractante ale statelor membre ale Uniunii Europene atunci când contractele de achiziții publice atribuite de ele sunt finanțate din fonduri structurale și de investiții europene?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, principiile transparenței, proporționalității, egalității de tratament și nediscriminării, consacrate la articolul 160 alineatul (1) din Regulamentul 2018/1046 și la articolul 102 alineatul (1) din Regulamentul nr. 966/2012, trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei restrângeri depline a concurenței cu ocazia atribuirii unui contract de achiziții publice printr-o procedură de negociere fără publicare prealabilă, în cazul în care obiectul contractului de achiziții publice nu prezintă caracteristici speciale care să impună în mod obiectiv să fie executat numai de operatorul economic invitat la negociere? În special, articolul 160 alineatele (1) și (2) coroborat cu articolul 164 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul 2018/1046 și articolul 102 alineatele (1) și (2) coroborat cu articolul 104 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 966/2012 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în procedura principală, potrivit căreia, după încetarea unei proceduri de atribuire a unui contract de achiziții publice pentru motivul că singura ofertă depusă nu este adecvată, entitatea contractantă poate invita să participe la o procedură de negociere fără publicare prealabilă un singur operator economic, în cazul în care obiectul contractului de achiziții publice nu prezintă caracteristici speciale care să impună în mod obiectiv să fie executat numai de operatorul economic invitat la negocieri?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 38 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 160 alineatele (1) și (2) din Regulamentul financiar și articolul 102 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 966/2012 trebuie interpretate în sensul că se aplică procedurilor de atribuire a unor contracte de achiziții publice organizate de autoritățile contractante ale statelor membre atunci când aceste contracte sunt finanțate din resurse provenite din fonduri structurale și de investiții europene.
- 39 Intitulat „Principii aplicabile contractelor și domeniul de aplicare”, articolul 160 din Regulamentul financiar prevede la alineatul (1) că „[t]oate contractele finanțate integral sau parțial de la buget respectă principiile transparenței, proporționalității, egalității de tratament și nediscriminării”. Alineatul (2) al acestei dispoziții precizează că „[t]oate contractele se atribuie prin proceduri care să asigure o concurență cât mai largă, cu excepția cazului în care se recurge la procedura menționată la articolul 164 alineatul (1) litera (d)”, respectiv, la procedura de negociere, inclusiv fără publicare prealabilă.
- 40 Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 35 din prezenta hotărâre, această primă întrebare se întemeiază pe premisa potrivit căreia, deși nu se aplică autorităților contractante naționale, Regulamentul financiar ar putea totuși suplini inaplicabilitatea Directivei 2014/24 în cazul unui contract de achiziții publice a cărui valoare este inferioară pragului stabilit de această directivă.
- 41 Instanța de trimitere arată în mod întemeiat că Regulamentul financiar nu este aplicabil procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice organizate de autorități contractante ale statelor membre.
- 42 Astfel, din articolul 2 punctul 51 din Regulamentul financiar reiese că un „contract de achiziții publice”, în sensul acestui regulament, desemnează „un contract cu titlu oneros încheiat în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una sau mai multe autorități contractante în sensul articolelor 174 și 178, pentru a obține, în schimbul unui preț plătit integral sau parțial de la buget, furnizarea de bunuri mobile sau imobile, executarea de lucrări sau prestarea de servicii [...]”.
- 43 Or, articolul 174 din acest regulament, care este intitulat „Autoritatea contractantă”, prevede la alineatul (1) primul paragraf prima teză că „[i]nstituțiile Uniunii, agențiile executive și organele Uniunii menționate la articolele 70 și 71 sunt considerate autorități contractante în ceea ce privește contractele atribuite în nume propriu, cu excepția cazului în care efectuează o achiziție de la un organism central de achiziție”.
- 44 Așa cum indică anexa II la Regulamentul financiar, modul de redactare a articolului 174 din acest regulament corespunde celui al articolului 117 alineatul (1) din Regulamentul nr. 966/2012, care a fost abrogat prin Regulamentul financiar cu efect de la 2 august 2018.
- 45 Așadar, noțiunea de „autoritate contractantă” care rezultă din Regulamentul nr. 966/2012 a rămas neschimbată în esență după intrarea în vigoare a Regulamentului financiar, astfel încât noțiunea menționată trebuie interpretată în același mod în cadrul ambelor regulamente.

- 46 Reiese astfel în mod clar din articolul 174 din Regulamentul financiar că noțiunea de „autoritate contractantă” la care se referă articolul 2 punctul 51 din acest regulament include, la fel ca articolul 117 din Regulamentul nr. 966/2012, doar instituțiile Uniunii, agențiile executive și organele Uniunii menționate la articolele 70 și 71 din Regulamentul financiar.
- 47 Rezultă că niciunul dintre aceste regulamente nu este aplicabil procedurilor de achiziții publice încheiate de autoritățile contractante ale statelor membre.
- 48 În plus, din articolul 63 alineatul (1) din Regulamentul financiar rezultă că, în cazul în care Comisia execută bugetul prin gestiune partajată, sarcinile legate de execuția bugetară se delegă statelor membre. Acestea trebuie în special să respecte dispozițiile complementare prevăzute de normele sectoriale. Prin urmare, așa cum a subliniat Comisia în observațiile sale scrise, articolul 63 alineatul (1) din acest regulament impune statelor membre, chiar și atunci când îndeplinesc sarcini de execuție bugetară prin intermediul unor contracte de achiziții publice finanțate din resurse din fonduri structurale și de investiții europene, să nu aplice Regulamentul financiar, ci legislația lor națională, inclusiv dispozițiile de transpunere a directivelor privind atribuirea contractelor de achiziții publice.
- 49 Rezultă astfel că, chiar și atunci când un contract de achiziții publice este finanțat din resurse provenite din fonduri structurale și de investiții europene, obligația autorităților contractante ale statelor membre de a respecta principiile fundamentale ale atribuirii contractelor de achiziții publice, și anume principiile egalității de tratament, nediscriminării, transparenței și proporționalității, nu poate decurge din articolul 160 din Regulamentul financiar.
- 50 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 160 alineatele (1) și (2) din Regulamentul financiar și articolul 102 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 966/2012 trebuie interpretate în sensul că nu se aplică procedurilor de atribuire a unor contracte de achiziții publice organizate de autoritățile contractante ale statelor membre nici chiar atunci când aceste contracte sunt finanțate din resurse provenite din fonduri structurale și de investiții europene.

Cu privire la a doua întrebare

- 51 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că o întrebare preliminară trebuie examinată în lumina tuturor dispozițiilor tratatelor și ale dreptului derivat care ar putea fi relevante în raport cu problema ridicată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 1985, Mutsch, 137/84, EU:C:1985:335, punctul 10). Împrejurarea că instanța de trimitere a formulat întrebarea sa făcând referire la anumite dispoziții ale dreptului Uniunii nu împiedică, așadar, Curtea să îi furnizeze toate elementele de interpretare care pot fi utile pentru soluționarea cauzei cu care este sesizată, indiferent dacă instanța menționată s-a referit sau nu s-a referit la acestea în enunțul întrebărilor sale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 decembrie 1990, SARPP, C-241/89, EU:C:1990:459, punctul 8, și Hotărârea din 8 iunie 2017, Medisanus, C-296/15, EU:C:2017:431, punctul 55).
- 52 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere se referă la articolele 160 și 164 din Regulamentul financiar și, respectiv, la articolele 102 și 104 din Regulamentul nr. 966/2012. Or, din răspunsul dat la prima întrebare rezultă că aceste dispoziții nu sunt aplicabile în prezenta cauză.

- 53 În aceste condiții, dispozițiile menționate, care enunță principiile atribuirii contractelor de achiziții publice, au un obiect echivalent celui al articolului 18 alineatul (1) din Directiva 2014/24, din care rezultă de asemenea o obligație de respectare a principiilor fundamentale ale atribuirii contractelor de achiziții publice.
- 54 Deși valoarea contractului în discuție în litigiul principal este inferioară pragului de aplicare a Directivei 2014/24, care este stabilit, prin articolul 4 litera (c) din această directivă, la 209 000 de euro pentru contractele de achiziții publice de produse atribuite de autoritățile contractante regionale și locale, precum comuna Razlog, dispozițiile Directivei 2014/24 au fost făcute aplicabile, în mod direct și necondiționat, prin dreptul național unor situații care, precum cea din contractul în discuție în litigiul principal, nu intră în mod normal în domeniul de aplicare al acesteia. Astfel, din articolul 49 alineatul (2) din Legea privind fondurile structurale și de investiții europene rezultă că Legea privind achizițiile publice, care a transpus în mod fidel în ordinea juridică bulgară Directiva 2014/24, se aplică tuturor procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice subvenționate din fonduri structurale și de investiții europene, independent de valoarea contractelor.
- 55 Or, atunci când o legislație națională se conformează, în mod direct și necondiționat, pentru soluțiile pe care le prezintă unor situații care nu sunt acoperite de un act de drept al Uniunii, celor reținute de acest act, există un interes cert al Uniunii ca dispozițiile preluate din actul respectiv să primească o interpretare uniformă. Aceasta permite astfel evitarea unor viitoare divergențe de interpretare și asigurarea unui tratament identic acestor situații și celor care intră în domeniul de aplicare al dispozițiilor menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 octombrie 1990, Dzodzi, C-297/88 și C-197/89, EU:C:1990:360, punctele 36 și 37, Hotărârea din 5 aprilie 2017, Borta, C-298/15, EU:C:2017:266, punctele 33 și 34, precum și Hotărârea din 31 martie 2022, Smetna palata na Republika Bulgaria, C-195/21, EU:C:2022:239, punctul 43).
- 56 În plus, întrucât a doua întrebare privește o procedură de negociere fără publicare prealabilă pentru contracte de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii, trebuie arătat că articolul 32 alineatul (2) din Directiva 2014/24, care enumeră, la literele (a)-(c), „oricare dintre cazuri[le]” în care poate fi utilizată o astfel de procedură, este relevant pentru răspunsul la această a doua întrebare. Enumerarea respectivă este de altfel exhaustivă, întrucât articolul 26 alineatul (6) din directiva menționată precizează că statele membre nu trebuie să autorizeze aplicarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unei invitații la procedura concurențială de ofertare în alte cazuri decât cele prevăzute la articolul 32 din directiva menționată (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 aprilie 2008, Comisia/Italia, C-337/05, EU:C:2008:203, punctele 56 și 57, precum și Hotărârea din 15 octombrie 2009, Comisia/Germania, C-275/08, nepublicată, EU:C:2009:632, punctul 54).
- 57 În aceste condiții, articolul 32 alineatul (2) litera (a) din această directivă coroborat cu articolul 18 alineatul (1) din directiva menționată trebuie interpretat în sensul că o autoritate contractantă poate, în cadrul unei proceduri de negociere fără publicare prealabilă, să se adreseze unui singur operator economic atunci când această procedură reia, fără modificări substanțiale, condițiile inițiale ale contractului menționate într-o procedură deschisă anterioară care a fost închisă pentru motivul că singura ofertă prezentată era neadecvată, chiar dacă obiectul contractului în cauză nu prezintă în mod obiectiv particularități care să justifice încredințarea executării sale exclusiv acestui operator.

- 58 Potrivit articolului 32 alineatul (2) litera (a) primul paragraf din Directiva 2014/24, se admite utilizarea acestei proceduri, printre altele, pentru contractele de achiziții publice de produse dacă nu a fost depusă nicio ofertă sau nicio ofertă adecvată ca răspuns la o procedură deschisă sau restrânsă, atât timp cât condițiile inițiale ale contractului nu sunt modificate în mod substanțial și se transmite un raport Comisiei, la cererea acesteia.
- 59 Reiese astfel în mod clar din formularea acestei dispoziții că o autoritate contractantă poate utiliza o procedură de negociere fără publicare prealabilă atunci când sunt îndeplinite trei condiții cumulative. În primul rând, ea trebuie să demonstreze că nu a primit nicio ofertă sau, cel puțin, nicio ofertă adecvată în cadrul unei proceduri deschise sau restrânse anterioare de achiziții publice pe care a închis-o pentru acest motiv. În al doilea rând, procedura subsecventă de negociere fără publicare prealabilă nu trebuie să modifice în mod substanțial condițiile inițiale ale contractului, așa cum erau prezentate în anunțul de participare publicat în cadrul procedurii deschise sau restrânse anterioare. În al treilea și ultimul rând, autoritatea contractantă trebuie să fie în măsură să comunice Comisiei un raport asupra situației, dacă aceasta din urmă i-l solicită.
- 60 Întrucât această ultimă condiție nu este în discuție în prezenta cauză, este necesar să se precizeze conținutul primelor două condiții de aplicare a articolului 32 alineatul (2) litera (a) primul paragraf din Directiva 2014/24.
- 61 În ceea ce privește prima condiție, din articolul 32 alineatul (2) litera (a) al doilea paragraf din această directivă reiese că o ofertă este considerată neadecvată dacă este lipsită de relevanță pentru contract, neputând în mod evident răspunde, fără modificări substanțiale, necesităților și cerințelor autorității contractante indicate în documentele achiziției.
- 62 Într-adevăr, o ofertă trebuie să fie considerată neadecvată atunci când este „inacceptabilă”, în sensul articolului 26 alineatul (4) litera (b) al doilea paragraf din directiva menționată, care acoperă printre altele procedurile competitive cu negociere. Potrivit acestei din urmă dispoziții, sunt în special considerate inacceptabile ofertele prezentate de ofertanți al căror preț depășește bugetul autorității contractante, astfel cum a fost stabilit și documentat înainte de lansarea procedurii de achiziții publice.
- 63 Aceasta este în mod evident situația unei oferte care, precum cea prezentată la punctul 25 din prezenta hotărâre, propusese o valoare mai mare decât dublul valorii estimate a contractului declarate de autoritatea contractantă.
- 64 În ceea ce privește a doua condiție de aplicare a acestei dispoziții, din cererea de decizie preliminară pare să rezulte că, în cadrul procedurii de negociere în discuție în litigiul principal, autoritatea contractantă nu a modificat în mod substanțial condițiile inițiale ale contractului, aspect a cărui verificare va reveni însă instanței de trimitere.
- 65 De asemenea, nici considerentul (50), nici articolul 18 alineatul (1) din Directiva 2014/24 nu pot infirma această interpretare literală a articolului 32 alineatul (2) litera (a) din directiva menționată.
- 66 Astfel, după cum rezultă din economia sa generală, considerentul (50) al Directivei 2014/24 privește ipotezele de utilizare a unei proceduri de negociere fără publicare prealabilă care nu corespund celei evocate la articolul 32 alineatul (2) litera (a) din această directivă.

- 67 În plus, atunci când o autoritate contractantă decide să se adreseze unui singur operator economic în cadrul unei proceduri de negociere fără publicare prealabilă, care este organizată în urma nereușitei unei proceduri deschise sau restrânse și care reia, fără modificări substanțiale, condițiile care figurau inițial în anunțul de participare publicat în cadrul procedurii deschise sau restrânse anterioare, o asemenea atitudine rămâne compatibilă cu principiile aplicabile achizițiilor enunțate la articolul 18 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2014/24, chiar dacă obiectul contractului în cauză nu impune în mod obiectiv să se apeleze la acest operator. Într-o asemenea configurație, procedura deschisă sau restrânsă anterioară, pe de o parte, și procedura subsecventă de negociere fără publicare prealabilă, pe de altă parte, formează într-adevăr un ansamblu indisociabil, astfel încât nu poate fi ignorată împrejurarea că operatorii economici potențial interesați de acest contract au avut ocazia să se prezinte și să intre în concurență.
- 68 În aceste condiții, operatorii economici care nu au acționat cu diligență, neprezentând o ofertă adecvată în cadrul unei proceduri deschise sau restrânse, nu pot constrânge autoritatea contractantă, în cadrul procedurii subsecvente de negociere fără publicare prealabilă, să intre în negociere cu aceștia. Într-adevăr, ei puteau să prezinte o ofertă în cadrul procedurii deschise sau restrânse anterioare și, prin urmare, să beneficieze pe deplin în cadrul acesteia de principiile egalității, nediscriminării, transparenței și proporționalității.
- 69 Totuși, pentru a putea demonstra că respectivul contract nu a fost conceput cu intenția de excludere a acestuia din domeniul de aplicare al Directivei 2014/24 sau de restrângere artificială a concurenței, așa cum impune articolul 18 alineatul (1) al doilea paragraf, autoritatea contractantă trebuie să fie în măsură să demonstreze că prețul cu privire la care s-a înțeles cu ofertantul câștigător corespunde prețului de piață și că nu depășește valoarea estimată a contractului, calculată în conformitate cu prevederile articolului 5 din această directivă. Astfel, autoritatea contractantă se conformează principiului potrivit căruia îi revine celui care intenționează să se prevaleze de o derogare prevăzută la articolul 32 din directiva menționată sarcina de a proba că împrejurările excepționale care justifică această derogare există în mod efectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 martie 1987, Comisia/Italia, 199/85, EU:C:1987:115, punctul 14, și Hotărârea din 8 aprilie 2008, Comisia/Italia, C-337/05, EU:C:2008:203, punctul 58).
- 70 În plus, stabilind că prețul contractului încheiat în urma procedurii de negociere fără publicare prealabilă corespunde prețului de piață, autoritatea contractantă demonstrează că a efectuat o utilizare cât mai eficientă a fondurilor publice, așa cum prevede considerentul (2) al aceleiași directive, și, prin urmare, că nu a fost săvârșită nicio neregularitate, în sensul reglementării Uniunii privind fondurile structurale și de investiții europene (a se vedea prin analogie Hotărârea din 26 mai 2016, Județul Neamț și Județul Bacău, C-260/14 și C-261/14, EU:C:2016:360, punctul 46, precum și Hotărârea din 1 octombrie 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, punctul 51).
- 71 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 32 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2014/24 coroborat cu articolul 18 alineatul (1) din această directivă trebuie interpretat în sensul că o autoritate contractantă poate, în cadrul unei proceduri de negociere fără publicare prealabilă, să se adreseze unui singur operator economic atunci când această procedură reia, fără o modificare substanțială, condițiile inițiale ale contractului menționate într-o procedură deschisă anterioară care a fost închisă pentru motivul că singura ofertă prezentată era neadecvată, chiar dacă obiectul contractului în cauză nu prezintă în mod obiectiv particularități care să justifice încredințarea executării sale exclusiv acestui operator.

Cu privire la cheltuielile de judecată

72 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

- 1) **Articolul 160 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, și articolul 102 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE, Euratom) 2015/1929 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 octombrie 2015, trebuie interpretate în sensul că nu se aplică procedurilor de atribuire a unor contracte de achiziții publice organizate de autoritățile contractante ale statelor membre nici chiar atunci când aceste contracte sunt finanțate din resurse provenite din fonduri structurale și de investiții europene.**
- 2) **Articolul 32 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul delegat (UE) 2015/2170 al Comisiei din 24 noiembrie 2015, coroborat cu articolul 18 alineatul (1) din această directivă, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul delegat 2015/2170, trebuie interpretat în sensul că o autoritate contractantă poate, în cadrul unei proceduri de negociere fără publicare prealabilă, să se adreseze unui singur operator economic atunci când această procedură reia, fără o modificare substanțială, condițiile inițiale ale contractului menționate într-o procedură deschisă anterioară care a fost închisă pentru motivul că singura ofertă prezentată era neadecvată, chiar dacă obiectul contractului în cauză nu prezintă în mod obiectiv particularități care să justifice încredințarea executării sale exclusiv acestui operator.**

Semnături